

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності (№ 705)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Любов КИСЛЮК

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

« 29 » 08 2025 р.

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Прилуцька А. Є., зав.каф.705, к.філ.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри (№ 706)
документознавства та української мови
(назва кафедри)

Протокол № 12 від «19» червня 2025

Завідувач кафедри к. філос. н, доцент, _____ Алла ПРИЛУЦЬКА
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

студентка групи 739 д

_____ (підпис)

Аліна ФЕДОРОВА
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: ПРИЛУЦЬКА Алла Євгеніївна

Посада: професор ХАІ, завідувачка кафедри документознавства та інформаційної діяльності

Науковий ступінь: кандидат філософських наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає: Міжнародна документація та інформація, Культурологія, Організаційна культура та імідж сучасного керівника, Рекламно-інформаційні технології

Напрями наукових досліджень:

Документознавство, бібліотекознавство, філософія культури, соціальні комунікації

Контактна інформація: a.prilutskaya@khai.edu

---

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	6
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 3 кредити ЄКТС/ 0 годин (0 аудиторних, з яких: лекції – 0, практичні – 0; самостійна робота – 90); <u>заочна</u> : 3 кредити ЄКТС/ 0 годин (0 аудиторних, з яких: лекції – 0, практичні – 0; самостійна робота – 90)
Види навчальної діяльності	Виконання завдань практики, самостійна робота
Види контролю	Поточний; підсумковий (семестровий) контроль – залік
Пререквізити	Має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами як: Виробниче документознавство в аерокосмічній галузі, Основи науково-дослідної роботи, Мультимедійні технології в інформаційній діяльності, Електронний документообіг та електронне урядування, Інформаційні ресурси в аерокосмічній галузі, Бібліотечно-інформаційне забезпечення фахової діяльності

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Виробнича практика є обов'язковим етапом професійної підготовки здобувачів вищої освіти третього курсу спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та спрямована на поглиблення, систематизацію і закріплення загальних і фахових компетентностей у реальних умовах діяльності інформаційних, бібліотечних та архівних установ. Практика забезпечує інтеграцію теоретичної підготовки з практичною діяльністю та формує готовність до виконання професійних функцій у сфері соціальних комунікацій.

Мета – формування у здобувачів вищої освіти здатності ефективно застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності з інформаційного обслуговування користувачів, управління документаційними процесами, створення та просування інформаційних продуктів і послуг із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Особлива увага приділяється розвитку аналітичного мислення, здатності до самостійного прийняття рішень, забезпечення якості інформаційних послуг та професійної взаємодії в колективі.

Завдання:

- застосування теоретичних знань у практичних ситуаціях інформаційного обслуговування користувачів у системі соціальних комунікацій та розвитку професійних компетентностей (ЗК2);
- використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, програмного забезпечення та мережевих ресурсів для реалізації професійних комунікацій і надання інформаційних послуг (ЗК6, ФК3, РН2, РН8);
- пошук, опрацювання, аналіз та використання інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб користувачів (ЗК7, РН11);
- забезпечення якості інформаційного обслуговування, оцінювання результатів професійної діяльності та впровадження інновацій у сфері інформаційних послуг (ЗК8, ФК7, РН9, РН16);
- формування навичок ефективної командної взаємодії та професійної комунікації у процесі виконання практичних завдань (ЗК9);
- створення управлінської документації та організація електронного документообігу із застосуванням сучасних технологій (ФК5, РН3);
- проєктування та створення документно-інформаційних ресурсів, продуктів і сервісів із використанням традиційних та електронних засобів (ФК8, РН12);
- формування здатності до самостійної професійної діяльності з дотриманням норм охорони праці, безпеки життєдіяльності та

використанням сучасних технологій міжнародних інформаційних комунікацій (ФК16, РН19, РН21).

У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють загальні та фахові компетентності, набувають практичного досвіду професійної діяльності, а також досягають визначених програмних результатів навчання, що забезпечує їхню готовність до ефективної роботи в інформаційній, бібліотечній та архівній сферах.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в системі соціальних комунікацій або в освітньому процесі, що передбачає застосування наукового інструментарію в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та характеризуються невизначеністю вимог й умов.

Загальні компетентності (ЗК):

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з інформаційного обслуговування споживачів в системі соціальних комунікацій

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій для реалізації професійних комунікацій із надання інформаційних продуктів та послуг.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт в інформаційно-сервісній галузі.

ЗК9. Здатність працювати в команді для розв'язання професійних завдань.

Фахові компетентності (ФК):

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ФК3. Здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань.

ФК5. Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинної нормативно-правової документації.

ФК7. Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів інформаційних, бібліотечних та архівних установ.

ФК8. Здатність проектувати та створювати документно-інформаційні ресурси, продукти та послуги за допомогою традиційних та новітніх електронних засобів.

ФК16. Здатність самостійної практичної роботи в інформаційно-сервісній галузі

Програмні результати навчання (РН):

РН2. Упроваджувати та використовувати комунікаційні технології у соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології веб-дизайну та веб-маркетингу.

РН3. Керувати документаційними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організувати референтну та офісну діяльність.

РН8. Використовувати знання технічних характеристик, конструкційних особливостей, призначення і правил експлуатації комп'ютерної техніки та офісного обладнання для вирішення технічних завдань спеціальності.

РН9. Оцінювати можливості застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій для вдосконалення практик виробництва інформаційних продуктів і послуг.

РН11. Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань щодо надання інформаційних послуг та продуктів релевантних запитам споживачів.

РН12. Застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів

РН16. Приймати обґрунтовані управлінські та технологічні рішення для підвищення ефективності професійної інформаційної діяльності в системі соціальних комунікацій.

РН19. Дотримуватися і реалізовувати основні засади охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 21. Володіти сучасними технологіями організації фахової діяльності в галузі міжнародних комунікацій.

4. Зміст виробничої практики

4.1. Загальні положення

Відповідно до навчального плану освітньої програми «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» здобувачі 3-го курсу першого (бакалаврського) рівня освіти проходять виробничу практику на базах бібліотечних, інформаційних, архівних установ, а також у профільних підрозділах організацій та закладу вищої освіти.

Виробнича практика є обов'язковим етапом професійної підготовки та спрямована на набуття реального досвіду виконання фахових завдань: інформаційного обслуговування користувачів, опрацювання документів, роботи з електронними інформаційними ресурсами, застосування сучасних ІКТ, а також розвиток умінь прийняття професійних рішень у типових виробничих ситуаціях.

4.2. Тривалість виробничої практики і термін її проведення

Виробнича практика проводиться відповідно до графіка освітнього процесу у 6–8 семестрі (залежно від навчального плану) протягом 3–4 тижнів.

У цей період здобувачі виконують реальні або максимально наближені до практичних умови професійні завдання, пов'язані з діяльністю інформаційних та бібліотечно-архівних служб. Точні строки визначаються наказом університету.

4.3. Бази виробничої практики

Базами практики є бібліотеки, архіви, інформаційні центри, відділи діловодства організацій, науково-інформаційні підрозділи, а також структурні підрозділи університету (науково-технічна бібліотека, архів, відділ кадрів, центр якості освіти, центр міжнародного співробітництва тощо).

Під час практики здобувачі залучаються до виконання реальних робочих процесів: реєстрації та систематизації документів, пошуку інформації за запитами користувачів, роботи з електронними каталогами та базами даних. У разі необхідності допускається дистанційний формат із використанням цифрових платформ.

4.4. Керівництво виробничою практикою

Керівництво здійснюють викладачі кафедри та фахівці від бази практики, які безпосередньо залучені до інформаційно-документної діяльності.

Керівники забезпечують:

– постановку практичних професійних завдань, максимально наближених до реальної роботи установи;

- інструктажі з охорони праці, інформаційної безпеки та правил роботи з документами;
- контроль виконання завдань у процесі роботи;
- консультування щодо обробки інформації та підготовки документів;
- оцінювання результатів практичної діяльності здобувача.

4.5. Обов'язки здобувача-практиканта

До початку практики здобувач ознайомлюється з місцем проходження практики, функціональними обов'язками та особливостями роботи установи.

Під час практики здобувач зобов'язаний:

- виконувати реальні професійні завдання, пов'язані з інформаційним обслуговуванням, опрацюванням документів та роботою з інформаційними ресурсами;
- використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, обробки та надання інформації (ЗК6, РН2, РН11);
- брати участь у процесах ведення електронного документообігу, каталогізації, систематизації та архівної обробки документів (ФК5, РН3);
- працювати з бібліотечними та інформаційними системами, базами даних і цифровими сервісами (ФК3, РН8, РН12);
- виконувати завдання з інформаційного обслуговування користувачів та підготовки інформаційних продуктів (ФК7, РН9);
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, охорони праці та інформаційної безпеки (РН19);
- фіксувати результати виконаних завдань у щоденнику практики.

4.6. Вимоги до звітної документації

Основними документами є щоденник практики та підсумковий звіт, що відображають фактично виконану професійну діяльність.

Щоденник практики містить:

- щоденну фіксацію виконаних виробничих завдань;
- опис участі у реальних процесах установи;
- використані інформаційні системи та технології;
- індивідуальні завдання;
- відгук керівника практики.

Звіт здобувача повинен відображати:

- виконані практичні завдання у сфері бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності;
- набуті професійні вміння (робота з документами, каталогами, базами даних, інформаційними запитами користувачів);
- використані цифрові інструменти та програмне забезпечення;
- аналіз реальних робочих ситуацій і способів їх вирішення;
- висновки щодо рівня сформованості професійних компетентностей та пропозиції щодо вдосконалення практики.

Обсяг звіту – 6-8 сторінок, формат – А4, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзац 1,25, вирівнювання – по ширині. Сторінки нумеруються арабськими цифрами з другої сторінки. Щоденник практики не включається до загальної нумерації сторінок.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання надається здобувачу на базі практики і включає виконання конкретних професійних завдань у сфері бібліотечної, інформаційної та архівної справи.

6. Методи навчання

До основних методів належать спостереження, інструктаж і пояснення, які допомагають студентам зрозуміти організацію роботи та функції фахівців. Важливим є метод практичного залучення, коли студенти виконують прості професійні завдання під керівництвом наставника.

Метод самостійної роботи (ведення щоденника, підготовка звіту) формує навички рефлексії та узагальнення досвіду.

7. Методи контролю

Основними є поточний, проміжний і підсумковий контроль.

- Поточний контроль передбачає спостереження керівника, перевірку виконання завдань і ведення щоденника практики.
- Проміжний включає співбесіди та обговорення результатів для коригування роботи студента.
- Підсумковий контроль здійснюється через захист звіту, презентацію результатів і врахування відгуку з бази практики.

Форма підсумкового контролю – залік.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

1.	Своєчасне проходження точок контролю: 1) консультація № 1; 2) консультація № 2 (подання супровідної документації)	10 балів 10 балів
2.	Коректне оформлення документації: 1) щоденника практики; 2) звіту про проходження практики; 3) роздруковані (електронні) матеріали звітів	0...10 балів 0...10 балів 0...20 балів
3.	Оцінка керівника практики:	0...40 балів, із яких:

		31...40 балів – «відмінно» 21...30 балів – «добре» 11...20 балів – «задовільно» 0...10 балів – «незадовільно»
4.	Усього:	100 балів

Після проходження виробничої практики зі здобувачами проводиться публічний захист звітів. Звіт разом з заповненим щоденником та матеріалами практики подаються керівникові групи від кафедри, який доповідає на засіданні кафедри про підсумки проведення практики.

Таблиця 8.2 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційний залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача під час виробничої практики

Зараховано (60–74 балів). Здобувач виконав програму виробничої практики з окремими недоліками або незначним відхиленням від графіка. Демонструє базовий рівень сформованості загальних і фахових компетентностей. Виконує прості професійні завдання з інформаційного обслуговування користувачів, пошуку та первинного опрацювання інформації з різних джерел. Має початкові навички роботи з електронними документами, базовими інформаційними системами та офісним програмним забезпеченням. Виконує завдання переважно за зразком або під керівництвом. Порушень трудової дисципліни не має або вони не є суттєвими.

Зараховано (75–89 балів). Здобувач повністю виконав програму виробничої практики відповідно до графіка. Впевнено застосовує набуті загальні та фахові компетентності. Здатний самостійно виконувати типові професійні завдання: здійснювати пошук, аналіз і систематизацію інформації, працювати з електронними каталогами, базами даних та інформаційними системами. Використовує сучасні інформаційно-комунікаційні технології для підготовки інформаційних продуктів і виконання завдань інформаційного обслуговування користувачів. Дотримується професійної дисципліни, правил охорони праці та внутрішнього розпорядку.

Зараховано (90–100 балів). Здобувач повністю та якісно виконав програму виробничої практики у встановлені терміни. Демонструє високий рівень сформованості загальних і фахових компетентностей. Самостійно та ефективно виконує професійні завдання: здійснює складний пошук, аналіз і

інтерпретацію інформації з різних джерел, забезпечує якісне інформаційне обслуговування користувачів. Впевнено працює з електронними системами документообігу, бібліотечними та інформаційними ресурсами, застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та інноваційні технології. Виявляє ініціативність, відповідальність, здатність до командної роботи та прийняття обґрунтованих професійних рішень. Порушень дисципліни не має.

Примітка:

Оцінка може бути знижена у разі порушення виробничої дисципліни, невиконання або несвоєчасного виконання завдань практики, а також затримки подання звітної документації. Рішення щодо зниження оцінки приймається керівником практики та затверджується кафедрою індивідуально для кожного здобувача.

9. Політика навчального курсу

Проходження практики. Здобувач вищої освіти, який повністю виконав програму практики, вважається таким, що склав семестровий контроль. Здобувач вищої освіти, який по закінченню практики з низки особистих причин не отримав оцінку / бали за практику, атестується оцінкою «незадовільно» та вважається таким, що має академічну заборгованість і зобов'язаний ліквідувати цю академічну заборгованість в період літніх канікул, тобто до початку наступного семестру.

Дотримання вимог академічної доброчесності. Під час проходження практики та виконання отриманого завдання, проведення аналізу, складання звіту тощо здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності. Текстовий матеріал із зазначенням джерел мусить мати правдиві посилання на джерела. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає керівник практики від кафедри за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnudobrochesnist.pdf>).

Очікується, що звітні матеріали здобувача освіти будуть мати ознаки самостійності виконання. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeksetichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

Силабус виробничої практики розміщений за адресою:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3859>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25 червня 1993 р. №3322- XII // Верховна Рада України. – Київ, 1993.
2. ДСТУ ISO 21127:2018 "Інформація та документація. Базова онтологія для обміну інформацією про культурну спадщину". Національний стандарт України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nbu.gov.ua/node/6800>
3. Приходько Л. Методичний посібник з авторського права і суміжних прав для архівістів / уклад. Л. Приходько ; відп. ред. О. Січова ; НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Інститут архівознавства. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ, 2025. - 304 с.
4. Рубан А. І., Лобановська І. Г. Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; наук. ред. Л. О. Пономаренко. - Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. - 195 с.
5. Мудроха В. О., Саган М. М. Бібліографічний покажчик публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства. Вип. 1 / ЛННБ України ім. В. Стефаника ; відп. ред. Л. В. Сніцарчук. - Львів, 2024. - 45 с.

Допоміжна

1. Грищенко Л., Кипоренко В. Вдосконалення державних стандартів України у сфері науково-технічної інформації: шлях до гармонізації з міжнародними та європейськими нормами (на прикладі ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання») // Відкрита наука та інновації. – 2025, №2. – Режим доступу: <https://doi.org/10.62405/osi.2025.02.05>
2. Прилуцька А. Є. Міжнародна діяльність установ інформаційно-сервісної галузі в умовах воєнного стану // Транскордонне співробітництво в умовах збройних конфліктів: Матеріали круглого столу. «Одеська політехніка», 27 січня, 2023 р.; м. Одеса. – 2023. – С. 67–69.
3. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : наук. журн. / М-во культури та інформаційної політики України, НАКККіМ. — Київ, 2021. — № 3. - 115 с.

12. Інформаційні ресурси

1. UNESCO. Global Open Access Portal (GOAP) : міжнародний портал відкритого доступу до наукової інформації та міжнародної документації. Режим доступу: <https://www.unesco.org/open-access>
2. Zenodo (OpenAIRE) : міжнародний репозитарій відкритого доступу для наукових та дослідницьких матеріалів. – Режим доступу: <https://zenodo.org>
3. Державна науково-технічна бібліотека України : офіційний інформаційний портал з доступом до науково-технічної та міжнародної документації. – Режим доступу: <https://dntb.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : електронні ресурси та відкриті наукові колекції. – Режим доступу: <https://www.nbu.gov.ua>
5. Наукові та інформаційні ресурси міжнародних організацій : навігатор міжнародних інформаційних ресурсів (бібліотеки ЗВО України). – Режим доступу: https://lib.khmnu.edu.ua/inf_res/res_internet/navigator4.htm
6. Crossref : міжнародна наукова асоціація видавців, що забезпечує стандартизацію наукової документації та ідентифікацію публікацій (DOI). – Режим доступу: <https://www.crossref.org>